

Energiemanagement actieplan

Inhoudsopgave

1. INLEIDING	2
2. REDUCTIEDOELSTELLINGEN EN -EVALUATIE	2
NIEUWE DOELSTELLINGEN 2018, 2019 EN 2020.....	2
BETREKKING DOELSTELLINGEN OP PROJECT(EN) MET GUNNINGSVOORDEEL	2
TUSSENTIJDSE EVALUATIE 1 ^E KWARAAL 2018.....	2
3. ALTERNATIEVE BRANDSTOFFEN EN/OF GROENE STROOM	3
DOELSTELLINGEN.....	3
4. REDUCTIEMAATREGELLEN 2018-2020	3
SCOPE 1:.....	3
SCOPE 2:.....	4
SCOPE 3:.....	4
5. BEOORDELING AMBITIENIVEAU	4
6. ONDERTEKENING DIRECTIE / HOGER MANAGEMENT	5
7. BIJLAGE:	5
8. BRONVERMELDING:	5

1. Inleiding

Dit verslag, het energiemangement actieplan ofwel reductieprogramma, is een uitwerking van het B-deel van de CO₂ prestatieladder. Hiermee acteren we op de CO₂-inzichten om daarmee onze uitstoot te reduceren.

Vanwege de start met de CO₂-prestatieladder begin 2018 is dit een eerste uitwerking van reductiemaatregelen en opzetten van een plan van aanpak op deze reductie.

In de energiebeoordeling zijn de reeds aanwezige reductiemaatregelen beschreven. Ook is er in dat document een eerste opsomming gemaakt van mogelijke toekomstige maatregelen voor reductie en is er gekeken naar input van medewerkers en lering getrokken vanuit de branche.

Vanuit de emissie inventarisatie werkt dit energiemangement actieplan de reductie-doelstelling en -maatregelen verder uit tot een realistisch actieplan.

2. Reductiedoelstellingen en -evaluatie

Gezien dit onze eerste reductiedoelstellingen zijn en we afgelopen 2 jaar al grote stappen gezet hebben, zijn we voorzichtig in hoeveel reductie mogelijk is voor onze organisatie. We kunnen inmiddels de afgelopen 2 jaar evalueren en hierin terugzien dat diverse maatregelen resultaat/ reductie hebben gegeven.

Nieuwe doelstellingen 2018, 2019 en 2020

Gezien behaalde resultaten en mogelijke toekomstige ontwikkelingen zijn de volgende doelstellingen bepaald:

- Scope 1: reductie van 0,5% in 2018; reductie van 1% in 2019 t.o.v. 2017; reductie van 1,5% in 2020 t.o.v. 2017.
- Scope 2: reductie van 0,2% in 2018; reductie van 0,5% in 2019 t.o.v. 2017; reductie van 50% in 2020 t.o.v. 2017.
- Scope 3: reductiedoelstelling van 0,05% in 2018 en 0,08% in 2019 t.o.v. 2017; reductie van 0,1% in 2020 t.o.v. 2017.
- Scope 3: reductiedoelstelling van 5% in 2018 t.o.v. 2017 in het omzetten van de totale betonnen beschoeiing aanvragen naar hardhouten beschoeiingen.

Verdere scope 3 uitwerking en reductiedoelstellingen zijn opgenomen in de uitwerking van de ketenanalyses naar aanleiding van de analyse scope 3 emissies. Zie document D06a.

* refererend aan de omzet of FTE.

Deze doelstellingen worden halfjaarlijks gemonitord/ beoordeeld op voortgang via de emissie inventarisatie. Dit wordt daarna zowel intern als extern gecommuniceerd.

Betrekking doelstellingen op project(en) met gunningsvoordeel

Er zijn op dit moment nog geen projecten met gunningsvoordeel.

Tussentijdse evaluatie 1^e kwartaal 2018

Scope 1: Gezien het eerste kwartaal van 2018 komen we, ter vergelijking met het eerste kwartaal van 2017, komen we 16 % boven ons eigen gestelde eis uit refererend aan de omzet. Dit heeft te maken met de strengere weersomstandigheden alsook de afstand tussen onze bedrijfslocatie en de projectlocatie. De verwachting is dat deze in het tweede kwartaal weer bij zal trekken tot de ons gestelde reductie van 0.5% in 2018. De verwachting is dat

Kuipers Waterbouw Dokkum	Pagina 2 van 5
CO ₂ portfolio: D04.Energiemangement actieplan	Datum: 16-05-2018

bovengenoemde invloeden in het 2^e kwartaal minder sterk aanwezig zullen zijn, waardoor de halfjaarlijkse evaluatie een ander beeld zal weergeven.

Scope 2: In scope 2 zien we een reductie van 16% ter vergelijking met het 1^e kwartaal van 2017. Dit is te verklaren omdat er nu gewerkt wordt met exacte meterstanden. De gegevens van 2017 zijn gedeeld vanaf de jaarrekening. De verwachting is dat deze cijfers gedurende een langere periode gaan dalen. Het zakelijk verkeer blijft stabiel.

Scope 3: Hier is waar te nemen dat het woon- werk verkeer iets is afgenomen. Ook in de externe transporten is een lichte daling waar te nemen. Ten opzichte van het 1^e kwartaal 2017 is hier een totale daling van 7% waar te nemen.

3. Alternatieve brandstoffen en/of groene stroom

Doelstellingen

Er zijn een tweetal doelstellingen voor het gebruik van alternatieve brandstoffen en/of groene stroom:

- Oriëntatie op het zelf opwekken van groene stroom door bijvoorbeeld het plaatsen van zonnepanelen;
- Of anders oriëntatie op groene stroom, bij voorkeur wind- of waterkracht, voor onze eigen locatie.

Op project-niveau zal dit beperkte invloed hebben. Wanneer we met bovengenoemde resultaten hebben geboekt c.q. wanneer we projecten met gunningsvoordeel krijgen, zullen we verder kijken naar mogelijkheden van alternatieve brandstoffen en/of groene stroom op projecten. Dat zal met name als alternatief voor brandstof inzetbaar moeten zijn. De overstap naar een voertuig op alternatieve brandstof of stroom is voor ons als organisatie nu nog een te grote stap en praktisch niet inzetbaar.

4. Reductiemaatregelen 2018-2020

Onderstaande een toelichting op de lopende en te nemen maatregelen waarmee we bovenstaande reductiedoelstellingen als realistisch inschatten.

De directie en KVGGM-coördinator is eindverantwoordelijke voor onderstaande reductiemaatregelen.

Achter iedere maatregel staat het % hoeveel deze maatregel zal moeten zorgen voor de bovengenoemde reductie% per scope.

Scope 1:

Bewustwording creëren bij de medewerkers over hun energieverbruik/ brandstofverbruik en de impact hiervan op onze bedrijfsbrede voetprint. Dit willen we vormgeven door informeren en inzicht geven in de cijfers, bijvoorbeeld via dagelijks overleg, toolboxmeetings of via aandachtspunten op een werkplekinspectieformulier.

Dit zal naast impact op brandstofverbruik in scope 1 ook scope 3, het woon-werkverkeer kunnen beperken. Samen met het vernieuwen van onze voertuigen hopen we hiermee in 2019 1% t.o.v. 2017 te besparen op ons brandstofverbruik.

Deze maatregel is goed binnen ons managementsysteem in te richten en sluit aan bij de toolboxes.

Kuipers Waterbouw Dokkum	Pagina 3 van 5
CO ₂ portfolio: D04.Energiemanagement actieplan	Datum: 16-05-2018

Aggregaten voorzien van afstandsbediening om zo brandstofverbruik en uitstoot te beperken. Hiermee hopen we op de aggregaten een reductie van 5% te behalen, dit is in het geheel van de brandstof beperkt maar zal bovengenoemde maatregel ondersteunen. We hebben vanuit dit idee van een medewerker inmiddels 1 zo'n aggregaat ingericht en overwogen een 2^e op deze manier om te bouwen.

Scope 2:

Waar mogelijk verlichting vervangen door LED-verlichting en/of bewegingssensoren plaatsen. Hiermee hopen we het stroomverbruik met zo'n 1% in 2019 te reduceren t.o.v. 2017 zodat de scope 2 reductie te behalen is. In 2020 is het doel om 50% te reduceren. Hiervoor zijn we momenteel reeds aan het kijken naar zonnepanelen of het inkopen van groene stroom en aan het oriënteren op LED-verlichting. Het budget hiervan is een aantal duizend euro afhankelijk van investeringen en terugverdientijd.

Scope 3:

Op scope 3 verwachten we slechts een beperkte reductie te kunnen behalen gezien onze huidige praktijk.

De doelstelling proberen we te behalen door het vervoer stimuleren van carpoolen in het woon-werkverkeer en het direct naar de projectlocatie te rijden wanneer dit efficiënter is dan eerst naar de eigen bedrijfslocatie te rijden om daarna door/terug te rijden naar een projectlocatie.

Ook zal er blijvende aandacht zijn voor het aannemen van mensen uit de buurt wanneer we nieuwe medewerkers zoeken.

Het beperken van transportbewegingen zal enigszins een kleine invloed kunnen hebben op de CO₂-reductie. Hier zijn we al jaren mee bezig waardoor de impact voor de komende jaren minimaal zal zijn.

Het omzetten van 5% in de verschillende materialen van beschoeiing zal voor 2018 een noemenswaardige reductie zorgen. De totale reductie is pas vast te stellen aan het einde van 2018. Daarom hebben we ons als doel gesteld om 5% van de aanvragen om te zetten.

5. Beoordeling ambitieniveau

Onze maatregelenlijst heeft diverse C-maatregelen (ambitieuw) waaronder onderzoek naar eigen energieopwekking, klimaatbeheersing, aanschaf en beheer van machines. Eigen visie op ICT-apparatuur (computers) en materiaalverbruik zijn B-maatregelen (vooruitstrevend). Daarnaast staan er diverse maatregelen gepland voor zowel C-maatregelen als B-maatregelen waarmee we in de komende 2-3 jaar een heel aantal extra maatregelen zullen vormgeven.

6. Ondertekening directie/ hoger management

30-04-2018

datum ondertekening

G. (Germ) Kuipers

Directeur Kuipers Waterbouw Dokkum

Eindverantwoordelijke CO₂ prestatieladder portfolio.

7. Bijlage:

- D04a. Maatregellijst Kuipers Waterbouw

8. Bronvermelding:

- Niet van toepassing, anders dan het CO₂ portfolio.